

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 19.10.2011
COM(2011) 657 окончателен

2011/0299 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно насоки за трансевропейските телекомуникационни мрежи и за отмяна на
Решение № 1336/97/ЕО**

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2011) 1229 окончателен}

{SEC(2011) 1230 окончателен}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Общ контекст

Тази инициатива се основава на стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“¹, която отрежда челно място на цифровите инфраструктури като част от водещата инициатива „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“². В нея се подчертава необходимостта да се осигури внедряването и разпространението на широколентови технологии с все по-високи скорости, предоставящи достъп за всички посредством фиксирани и безжични мрежи, и да се улеснят инвестициите в новите високоскоростни отворени и конкурентни интернет мрежи, които са артериите на бъдещата икономика. ЕС си поставя амбициозни цели по отношение на внедряването и разпространението на широколентовите технологии до 2020 г.

На 29 юни 2011 г. Комисията прие съобщението „Бюджет за стратегията „Европа 2020“ за следващата многогодишна финансова рамка (2014—2020 г.)“³, в което се предлага създаването на „Механизъм за свързване на Европа“ с цел насърчаване завършването на приоритетни енергийни, транспортни и цифрови инфраструктури, с общ бюджет от 40 милиарда EUR, от които 9,2 милиарда са предназначени за цифрови мрежи и услуги.

Цел на предложението

С настоящия регламент се цели създаването на набор от насоки, обхващащи целите и приоритетите, предвидени за широколентовите мрежи и инфраструктурите за цифрови услуги в областта на телекомуникациите в контекста на механизма за свързване на Европа.

В насоките се определят (в приложение) проекти от общ интерес за разгръщането на широколентови мрежи и инфраструктури за цифрови услуги. Тези проекти допринасят за подобряване на конкурентоспособността на европейската икономика, включително тази на малките и средните предприятия (МСП), спомагат за взаимосвързаността и оперативната съвместимост на националните мрежи, както и достъпа до такива мрежи, и подкрепят развитието на единен цифров пазар. Те отговарят на условията за финансово подпомагане от страна на ЕС в рамките на инструментите, достъпни съгласно регламента относно механизма за свързване на Европа, който придружава настоящия регламент.

С настоящия регламент се цели отстраняването на пречките, които възпрепятстват завършването на единния пазар, т.е. осигуряването на свързаност към мрежата и достъп, включително и трансграничен, до инфраструктурата за публични цифрови услуги. За разлика например от финансирането на околоръстен път около една столица, което е от важно значение за пропускателната способност на даден транспортен коридор, пречките за телекомуникационните мрежи в оперативно

¹ COM(2010) 2020.

² COM(2010) 245.

³ COM(2011) 500/I окончателен и COM(2011) 500/II окончателен (политически досиета).

отношение обхващат както аспекти на предлагането, така и аспекти на търсенето. От страна на предлагането ограниченията са свързани с високата степен на неуспех на пазарните механизми и съпътстващата ги ниска възвръщаемост на инвестициите в широколентови мрежи и в предоставянето на важни услуги в интерес на обществото (напр. електронно здравеопазване, електронно идентифициране, електронни обществени поръчки и тяхната трансгранична оперативна съвместимост). От страна на търсенето единният цифров пазар и неговият съществен потенциал за икономически растеж се основават на свързването на всички граждани към цифровите мрежи.

С механизма за свързване на Европа се цели използването на новаторски финансови инструменти за насърчаване на инфраструктурни инвестиции чрез намаляване на инвестиционния риск и предлагане на по-дългосрочно финансиране както за алтернативните, така и за традиционните инвеститори. Новаторските финансови инструменти играят ролята на важен стимул и лост за частните и за другите публични инвестиции, като в същото време продължават да се основават на пазарни механизми. Когато възвръщаемостта на инвестициите в инфраструктурата е особено ниска, по механизма за свързване на Европа се предвижда и възможността за съфинансиране чрез безвъзмездни средства.

По отношение на широколентовите мрежи дейностите в рамките на проекти от общ интерес в областта на широколентовите технологии подкрепят инвестициите в мрежи, позволяващи постигането до 2020 г. на целите на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа за повсеместно покритие с мрежи със скорост 30 Mbps; или абониране на поне 50 % от домакинства за достъп със скорост над 100 Mbps. Ще бъде създадено балансирано портфолио от проекти за скорости от 30 и 100 Mbps, като следва също да се отчетат инвестиционните потребности на държавите-членки, които според ориентировъчната оценка могат да достигнат 270 млрд. EUR.

Що се отнася до инфраструктурата за цифрови услуги, за премахване на пречките за разгръщането на услуги в рамките на оперативно съвместими системи са предвидени схеми за пряко предоставяне на безвъзмездни средства, в някои случаи с висока степен на съфинансиране, тъй като не съществуват естествени собственици на европейската оперативно съвместима инфраструктура за услуги. Нито една държава-членка или частен инвеститор не биха гарантирали разгръщането на услуги в рамките на оперативно съвместими системи. Поради това европейската добавена стойност е висока.

Проектите от общ интерес в областта на инфраструктурата за цифрови услуги, изброени в приложението, включват трансевропейски високоскоростни опорни връзки за публичните администрации, трансгранично предоставяне на услуги за електронно управление, основаващи се на оперативно съвместими системи за идентифициране и удостоверяване (напр. общоевропейски електронни процедури за регистриране на икономическа дейност, трансгранични обществени поръчки, електронно правосъдие и електронно здравеопазване), предоставяне на достъп до информация от публичния сектор, включително до цифровите ресурси на европейското наследство, data.eu и многоезични ресурси, безопасност и сигурност („По-безопасен интернет“ и критичната инфраструктура за услуги) и интелигентни енергийни услуги. Проектите от общ интерес могат също да включват експлоатацията на електронни публични услуги, осъществени по други програми на Общността като програмата ISA („Решения за оперативна съвместимост за европейските публични администрации“).

Действията по проекти от общ интерес отговарят на условията за финансово подпомагане от страна на ЕС в рамките на инструментите, достъпни съгласно регламента относно механизма за свързване на Европа⁴. Поради това настоящото предложение трябва да се разглежда във връзка с този регламент. Освен това в регламента се определят критерии за набелязването на нови проекти от общ интерес въз основа на оценка на Комисията за променящите се политически приоритети, технологичното развитие или състоянието на съответните пазари.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

По отношение на разгръщането на ширококоловия достъп бяха проведени множество консултации с държавите-членки, промишлеността и социалните партньори. Сред тези инициативи бяха по-конкретно кръглата маса на заместник-председателя Крус с ръководители на водещи в световен мащаб компании, доставящи съдържание и оборудване, инвеститори и телекомуникационни оператори като Nokia, Alcatel Lucent, Google, Ericsson, News Corp и т.н., както и първата Асамблея за цифрово развитие, която беше проведена в Брюксел на 16 и 17 юни 2011 г. с участието на над 1 000 представители на частния и публичния сектор, както и на гражданското общество. В тези и в много други случаи заинтересованите страни демонстрираха широко съгласие с оценката на Комисията, че съществуващият модел за инвестиции в телекомуникациите не е достатъчен за изграждането на достъпни висококачествени ширококолови инфраструктури за всички европейски граждани, и приветстваха намерението на Комисията да използва целенасочени публични инвестиции, например чрез новаторски финансови инструменти, за да насърчи необходимите инвестиции в инфраструктурата и да подкрепи алтернативни и по-устойчиви модели на инвестиране.

В проекта за доклад на Европейския парламент относно бъдещата многогодишна финансова рамка (МФР) се признава значението на използването на бюджета за подпомагане на инвестициите в ширококолови технологии.

Що се отнася до трансграничните инфраструктури за цифрови услуги, Комисията работи с различни групи заинтересовани страни в продължение на много години. В оценки и експертни становища относно съществуващи дейности, като Еигореана (за културното наследство) или Програмата за по-безопасен интернет, като цяло се призовава към продължаване и разширяване на дейностите.

В доклада за оценка на въздействието се разглеждат два варианта. Първият, базов вариант не предвижда друго финансиране от страна на ЕС за ширококоловите технологии, освен (евентуално) чрез структурните фондове и чрез продължаването на Програмата за конкурентоспособност и иновации в областта на инфраструктурата за цифрови услуги единствено на равнището на пилотни проекти. При този сценарий няма да бъде постигната критична маса или разгръщане на цифровите услуги, инвестициите в ширококоловия достъп ще продължат да бъдат недостатъчни в много райони поради липсата на конкурентен натиск и високия търговски риск. Може да се очаква също, че публичните онлайн услуги няма да се развият до необходимото равнище и няма да достигнат трансгранична оперативна съвместимост в резултат на разпокъсаността и

⁴ Да се добави препратка.

неефективността на усилията и техническите решения, липсата на критична маса и високите разходи за доставчиците и потребителите на услуги. Следователно този вариант не би допринесъл за постигането на единен цифров пазар и достъпът на много европейци до възможностите, предлагани от цифровите технологии, ще продължи да е ограничен.

При втория вариант се предлага финансов инструмент, който ще допълни ресурсите за финансиране, достъпни в рамките на първия вариант. Това е направлението на действие, включено в предложението за МФР, представено от Европейската комисия на 29 юни 2011 г., с което се създава „Механизъм за свързване на Европа“ (МСЕ), представляващ инструмент за финансиране на инфраструктурата. Новият механизъм ще „финансира инфраструктурни проекти с висока добавена стойност за ЕС не само в областта на „твърдата инфраструктура“, а и на „меката и интелигентна инфраструктура“ и на структурите за управление, с цел осъществяване на транспортната „основна мрежа“, на енергийните „приоритетни коридори“, както и на цифровата инфраструктура. Механизмът е насочен към проекти с висока европейска добавена стойност, като например трансграничните връзки или разгръщането на общоевропейски системи, които трябва да бъдат внедрени до 2020 г. С оглед постигане на максимален ефект съответните разпоредби ще осигурят комбинирането на пазарни инструменти с пряко подпомагане от страна на ЕС, за да се насърчи участието на инвеститори, специализирани в областта на инфраструктурата. По отношение на безвъзмездните средства Комисията, евентуално с помощта на една изпълнителна агенция, ще продължи да отговаря за цялостното планиране и подбор на проекти, докато организаторите на проекти ще осигуряват практическото изпълнение на място. По отношение на финансовите инструменти изпълнението ще бъде делегирано на специализирани финансови институции, но Комисията ще определя допустимостта на заявленията. Държавите-членки ще дадат своя принос към тези усилия чрез разработване на национални планове за високоскоростен интернет в съответствие с целите за осигуряване на ширококолов достъп, а белите петна в покритието ще бъдат установени с помощта на картографиране на ширококоловата инфраструктура и услуги (на равнище ЕС и на национално/регионално равнище), което ще допринесе и за насърчаването на инициативи от множество частни и публични инвеститори.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Правно основание

Предложеният регламент ще отмени и замени Решение 1336/97 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1997 г. относно поредица от насоки за трансевропейски телекомуникационни мрежи.

Предложената намеса ще бъде в съответствие с член 172 от ДФЕС, който осигурява правното основание за намеса на ЕС в подкрепа на създаването и развитието на трансевропейски мрежи в областта на транспортната, телекомуникационната и енергийната инфраструктура.

Субсидиарност и пропорционалност

Координираното развитие на трансевропейски телекомуникационни мрежи в подкрепа на разгръщането на ширококоловите инфраструктури и насърчаването на услуги в

рамките на единния европейски пазар, както и икономическото, социалното и териториалното сближаване изискват действия на равнището на Съюза, които не биха могли да бъдат предприети от отделните държави-членки.

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност и остава в рамките на действията в областта на трансевропейските телекомуникационни мрежи, както е определено в член 170 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Избор на правен инструмент

Настоящите насоки за телекомуникациите бяха приети с решение на Европейския парламент и на Съвета, специално адресирано до държавите-членки, което прави насоките задължителни в тяхната цялост за всички държави-членки.

Правният инструмент обаче ще улесни особено разгръщането на телекомуникационната инфраструктура и насърчаването на услугите, предоставяни от частни субекти (включително оператори, комунални системи, производители на оборудване и т.н.) и от регионалните и местните власти. Поради включването, наред с държавите-членки, на нови участници в планирането, разработването и експлоатацията на цифровите телекомуникационни мрежи е важно да се гарантира, че насоките са задължителни за всички. Поради това Комисията избра регламента като правен инструмент за това предложение.

Финансиране

Проектите от общ интерес отговарят на условията за финансово подпомагане от страна на ЕС в рамките на инструментите, достъпни съгласно регламента за създаване на механизъм за свързване на Европа [XX/20012]. Финансово подпомагане се предоставя в зависимост от съответните правила и процедури, приети от Съюза, приоритетите за финансиране и наличието на ресурси.

Делегиране на права

Телекомуникационните мрежи се развиват бързо и може да се наложи списъкът на проектите от общ интерес да бъде променен в бъдеще в отговор на това бързо развитие. За тази цел се предлага на Комисията да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението не води до допълнителни разходи за бюджета на ЕС.

Предложението за регламент относно насоки за въвеждане на трансевропейски телекомуникационни мрежи е свързано с предложението за регламент за създаване на механизъм за свързване на Европа (МСЕ), който ще предостави правната и

финансовата рамка. В рамките на МСЕ се предвижда сума в размер на 9,2 милиарда EUR⁵ за телекомуникациите.

⁵ Данните са представени в постоянни цени от 2011 г.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно насоки за трансевропейските телекомуникационни мрежи и за отмяна на
Решение № 1336/97/ЕО**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 172 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁶,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁷,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Телекомуникационните мрежи и услуги все повече се превръщат в инфраструктури на основата на интернет, в които широколентовите мрежи и цифровите услуги са тясно свързани помежду си. Интернет се превръща в доминираща платформа за общуване, услуги и икономическа дейност. Следователно наличието в цяла Европа на високоскоростен достъп до интернет и на цифрови услуги съобразно интересите на обществото е от съществено значение за икономическия растеж и единния пазар.
- (2) На 26 март 2010 г. Европейският съвет приветства предложението на Комисията за въвеждане в действие на стратегията „Европа 2020“. Един от трите приоритета на стратегията „Европа 2020“ е постигането на интелигентен растеж чрез развитието на икономика, основаваща се на знания и новаторство. Инвестициите в телекомуникациите, по-конкретно в широколентовите мрежи и инфраструктурите за цифрови услуги, са необходимо условие за интелигентен, но също устойчив и приобщаващ икономически растеж на Съюза.

⁶ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁷ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

- (3) На 17 юни 2010 г. Европейският съвет одобри Програмата в областта на цифровите технологии за Европа⁸ и призова всички институции да поемат ангажимент за нейното цялостно изпълнение. Програмата в областта на цифровите технологии има за цел да начертае пътя за максимално оползотворяване на социалния и икономическия потенциал на информационните и комуникационните технологии, по-специално чрез разгръщането на високоскоростни широколентови мрежи, за да се гарантира, че към 2020 г. всички европейски граждани ще имат достъп до интернет със скорост над 30 Mbps и най-малко 50 % от европейските домакинства ще ползват достъп до интернет със скорост над 100 Mbps. Други цели на програмата са: създаването на стабилна нормативна рамка с оглед стимулиране на инвестициите в отворена и конкурентноспособна инфраструктура на високоскоростен интернет и в свързани услуги; истински единен пазар за онлайн съдържание и услуги; активна подкрепа за цифровизацията на богатото европейско културно наследство и насърчаване за достъп до интернет и неговото използване от всички, особено чрез насърчаване на цифровата грамотност и достъпност. Освен това държавите-членки следва да изпълнят оперативните национални планове за високоскоростен интернет, насочени към публично финансиране в области, в които инфраструктурите на интернет не се финансират изцяло от частни средства, и да насърчават използването на модерни, достъпни онлайн услуги.
- (4) В своето съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейският широколентов достъп: да инвестираме в стимулиран от цифровите технологии растеж“⁹ Комисията прави извода, че с оглед на решаващата роля на интернет ползите от него са много по-големи отколкото стимулите за частни инвестиции в по-бързи мрежи. Следователно в тази област е необходимо публично подпомагане, което обаче не трябва да нарушава неправомерно конкуренцията.
- (5) В съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Бюджет за стратегията „Европа 2020“¹⁰ се подкрепя създаването на „Механизъм за свързване на Европа“ в контекста на многогодишната финансова рамка, с цел да се отговори на инфраструктурните нужди в областта на транспорта, енергетиката и информационните и комуникационните технологии. Полезните взаимодействия между тези сектори, както и с други инвестиционни програми на Съюза, са от ключово значение, тъй като сходните предизвикателства, възникващи в тези области, изискват решения, които стимулират растежа, премахват раздробеността, засилват сближаването, благоприятстват използването на новаторски финансови инструменти и преодоляването на пазарни недостатъци, както и отстраняването на пречките за завършването на общия пазар.
- (6) С Регламент (ЕС) № [.../...] на Европейския парламент и на Съвета от [...] за създаване на механизъм за свързване на Европа¹¹ се определят условията,

⁸ COM(2010) 245 окончателен/2.

⁹ COM(2010) 472.

¹⁰ COM(2011) 500 окончателен.

¹¹ ОВ [...], [...], стр. [...] г.

начините и процедурите за предоставяне на финансова помощ от Съюза за трансевропейските мрежи с цел подпомагане на проекти в областта на транспорта, енергетиката и телекомуникационните инфраструктури.

- (7) Действията в областта на ширококоловите мрежи ще бъдат съобразени със съответните политики, разпоредби и насоки на Съюза. Сред тях е пакетът от правила и насоки за телекомуникационните пазари и по-специално регулаторната рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги, приета през 2009 г., която осигурява съгласуван, надежден и гъвкав подход за регулирането на електронните комуникационни мрежи и услуги в динамично променящи се пазари. Тези правила се прилагат от националните регулаторни органи и от Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС). Целта на Препоръката за ДСП¹², приета през 2010 г., е да се подпомогне развитието на единния пазар чрез повишаване на правната сигурност и насърчаване на инвестициите, конкуренцията и иновациите на пазара на ширококоловите услуги, по-специално при прехода към мрежи за достъп от следващо поколение (ДСП).
- (8) Тези действия ще бъдат в съответствие с разпоредбите на членове 101, 102 и 106 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и с приетите през 2009 г. насоки на Общността относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на ширококолови мрежи, които правила предоставят рамка за действия на заинтересованите страни и държавите-членки за ускоряване и разширяване на разгръщането на ширококоловите мрежи. Предназначените за управителни органи и други съответни агенции насоки на ЕС (публикувани през октомври 2011 г.) относно моделите за инвестиции в технологии за ДСП осигуряват последователен подход за прилагането на редица модели, които гарантират лоялна конкуренция между всички доставчици и са насочени към осъществяването на целите на политиката за сближаване и развитие на селските райони.
- (9) В рамките на една система на отворени и конкурентни пазари е необходима намесата на Съюза, когато трябва да бъдат преодолени недостатъците на пазара. Като предоставя финансово подпомагане и съдейства за набиране на допълнителни финансови средства за инфраструктурни проекти, Съюзът може да допринесе за създаването и развитието на трансевропейски мрежи в областта на телекомуникациите, като по този начин поражда по-големи ползи по отношение на пазарното въздействие, административната ефективност и използването на ресурсите.
- (10) Значителни икономически и социални предимства, които инвеститорите не могат нито да оползотворят, нито да превърнат във печалби, са свързани с високите скорости на ширококолов достъп. Високоскоростните и свръхвисокоскоростните ширококолови технологии са инфраструктура от ключово значение за развитието и разгръщането на цифровите услуги, които зависят от достъпността, скоростта, надеждността и устойчивостта на физическите мрежи. Разгръщането и разпространението на по-бързи мрежи дава възможност за новаторски услуги, възползващи се от по-високите скорости. За

¹² ОВ L 251, 25.9.2010 г., стр. 35.

постигане на максимална синергия и взаимодействие между тези два компонента на цифровите телекомуникационни мрежи са необходими действия на равнище ЕС.

- (11) Разгръщането на свръхвисокоскоростния широколентов достъп ще бъде от полза особено за малките и средните предприятия, които често не са в състояние да се възползват от услуги като „изчислителните облаци“, които се основават на интернет, поради незадоволителното качество и скорост на съществуващите широколентови връзки. Това ще разгърне потенциала на МСП за значително повишаване на производителността.
- (12) Като разкрива нови възможности за икономическа дейност, разгръщането на широколентовите мрежи и инфраструктурите за цифрови услуги ще стимулира създаването на нови работни места в Съюза. Изграждането на широколентови мрежи ще има незабавен ефект и върху заетостта, особено в сектора на строителството.
- (13) Развитие на широколентовите мрежи и инфраструктурите за цифрови услуги ще допринесе за постигането на целта на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове, като предостави възможности за енергийно ефективни решения в много от секторите на европейската икономика. Този положителен ефект ще бъде ограничен, но само до известна степен, от растящото търсене на енергия и ресурси, свързано основно с изграждането на широколентови мрежи и експлоатацията на инфраструктурите за цифрови услуги.
- (14) Оперативната съвместимост на широколентовите мрежи и инфраструктурите за цифрова комуникация, свързани с енергийните мрежи, позволява сближаване на комуникациите с цел разгръщане на енергийно ефективни, надеждни и ефективни по отношение на разходите цифрови мрежи. Освен това сближаването ще продължи и ще надхвърли границите на физическата свързаност, като позволи на съответните доставчици (енергийни или телекомуникационни) да предоставят пакети от енергийни и телекомуникационни услуги.
- (15) Разработването, внедряването и дългосрочното предоставяне на оперативно съвместими трансгранични услуги за електронно управление подобрява функционирането на единния пазар. Правителствата имат репутация на доставчици на публични онлайн услуги, които допринасят за повишаване на ефикасността и ефективността на публичния и частния сектор.
- (16) Експлоатацията на общи публични електронни услуги, осъществени в съответствие с Решение 922/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г.¹³, ще има за цел предоставянето на общи услуги в подкрепа на трансграничното и междусекторното взаимодействие между европейските публични администрации.
- (17) Директива 2011/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за упражняване на правата на пациентите при трансгранично здравно

¹³ ОВ L 260, 3.10.2009 г., стр. 20.

обслужване¹⁴ дава правната рамка за трансграничното предоставяне на здравно обслужване в Европа, включително на услуги за електронно здравеопазване. Очаква се тяхното разгръщане да подобри качеството на грижите и безопасността на пациентите, да намали медицинските разходи, да допринесе за модернизирани на националните системи за здравно осигуряване и за увеличаване на тяхната ефикасност, както и да спомогне за по-доброто им адаптиране към индивидуалните нужди на гражданите, пациентите, здравните работници и към предизвикателствата на застаряващото общество.

- (18) Разширяването на достъпа и запазването на богатото разнообразие от културно съдържание и данни, с които разполагат органите от публичния сектор в Европа, и предоставянето на възможности за тяхната повторна употреба, при пълно зачитане на авторското право и сродните му права, ще подхрани изобретателността и ще стимулира новаторството и предприемчивостта. Безпрепятственият достъп до повторно използвани мезоезични ресурси ще спомогне за преодоляване на езиковите бариери, които пречат на развитието на вътрешния пазар за онлайн услуги и ограничават достъпа до знания.
- (19) В областта на безопасността и сигурността една платформа на равнището на ЕС за споделяне на ресурси, информационни системи и софтуерни инструменти, спомагащи за безопасността в киберпространството, ще допринесе за създаването на по-безопасна онлайн среда за децата. Тя ще позволи трансграничната работа на центрове в цяла Европа, обработващи стотици хиляди запитвания и предупредителни сигнали годишно. Критичните информационни инфраструктури ще подобрят подготвеността, информационния обмен, координацията и капацитета за реагиране на Съюза срещу заплахите за киберсигурността.
- (20) Очаква се на базата на инфраструктурите за цифрови услуги да възникнат новаторски приложения от търговски характер. Тяхното проучване и изпитване може да бъде съфинансирано като част от проектите за научни изследвания и иновации по програмата „Хоризонт 2020“, а тяхното внедряване — по линия на политиката на сближаване.
- (21) На Комисията следва да бъдат делегирани правомощия за приемане на актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз за изменение на приложението към настоящия регламент с цел съгласуването му с развитието в областта на информационните и комуникационните технологии. От особено значение е Комисията да провежда целесъобразни консултации при подготвителната си работа, включително на експертно ниво. Целта на това делегиране е да бъдат отчетени нови тенденции в развитието на технологията и пазара, нововъзникващи политически приоритети или възможности за полезни взаимодействия между различните инфраструктури, включително тези в областта на транспорта и енергетиката. Обхватът на делегираните правомощия е ограничен до промяната на описанието на проекти от общ интерес, добавянето на проект от общ интерес или заличаването на изгубил актуалност проект от общ интерес в съответствие с предварително определени, ясни и прозрачни критерии.

¹⁴ ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 45.

- (22) По време на разработването и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да гарантира едновременно предаване на съответните документи на Европейския парламент и на Съвета в срок и по подходящ начин.
- (23) Решение № 1336/97/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1997 г. относно поредица от насоки за трансевропейски телекомуникационни мрежи¹⁵ се отнася до целите, приоритетите и най-общите направления на мерките, предвидени за трансевропейските мрежи в областта на телекомуникационната инфраструктура. В светлината на новото развитие посоченото решение следва да бъде заменено.
- (24) Поради това Решение № 1336/97/ЕО следва да бъде отменено.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1
Предмет

Настоящият регламент установява насоки за определянето на онези трансевропейски телекомуникационни мрежи и услуги, за чието разработване, осъществяване, разгръщане, взаимно свързване и оперативна съвместимост се предвижда подпомагане в съответствие с Регламент XXX (Регламент за МСЕ).

С тези насоки се определят целите и приоритетите на проекти от общ интерес, набелязват се проекти от общ интерес и се определят критерии за набелязване на нови проекти от общ интерес.

Член 2
Цели

Проектите от общ интерес:

- (1) допринасят за икономическия растеж и подпомагат развитието на единния пазар, което води до подобряване на конкурентоспособността на европейската икономика, включително конкурентоспособността на малките и средните предприятия (МСП);
- (2) допринасят за внасянето на подобрения в живота на гражданите, икономиката и правителствата, чрез насърчаване на взаимосвързаността и на оперативната съвместимост на националните телекомуникационни мрежи, както и на достъпа до такива мрежи;
- (3) стимулират общоевропейското разгръщане на високоскоростни и свръхвисокоскоростни широколентови мрежи, което на свой ред улеснява разработката и ползването на трансевропейски цифрови услуги;
- (4) улесняват устойчивото разгръщане на трансевропейски инфраструктури за цифрови услуги, тяхната оперативна съвместимост и координацията на европейско равнище, тяхната експлоатация, поддръжка и обновяване;

¹⁵ ОВ L 183, 11.7.1997 г., стр. 12.

- (5) допринасят за намаляване на емисиите на парникови газове, както и за опазване и подобряване на околната среда.

Член 3 **Определения**

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1. „Телекомуникационни мрежи“ означава широколентови мрежи и инфраструктури за цифрови услуги.
2. „Широколентови мрежи“ означава жични и безжични (включително сателитни) мрежи за достъп, помощна инфраструктура и опорни мрежи, способни да предоставят връзки с много висока скорост.
3. „Инфраструктури за цифрови услуги“ означава мрежови услуги, предоставяни по електронен път, обикновено чрез интернет, осигуряващи трансевропейски оперативни съвместими услуги в интерес на обществото и предоставящи нови възможности за гражданите, предприятията и/или правителствата.
4. „Европейска добавена стойност“ означава стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била постигната в резултат на индивидуални или групови действия на държавите-членки.

За целите на настоящия регламент се прилагат също определенията, установени в Регламент XXX (Регламент за МСЕ).

Член 4 **Приоритети за проекти от общ интерес**

Като се вземат предвид целите, предвидени в член 2, приоритетите за проекти от общ интерес са:

- а) разгръщане на свръхбързи широколентови мрежи, осигуряващи скорост на предаване на данни от 100 Mbps и повече;
- б) разгръщане на широколентови мрежи за свързване на островните и периферните райони, както и на районите-анклави с централните райони на Съюза, като се гарантира, че скоростите на предаване на данни в тези райони са достатъчни за осигуряването на широколентов достъп със скорост от 30 Mbps и повече;
- в) подкрепа на основните платформи за услуги в областта на инфраструктурата за цифрови услуги.
- г) дейности, позволяващи постигането на полезни взаимодействия и оперативна съвместимост между различните проекти от общ интерес в областта на телекомуникациите, между проекти от общ интерес, засягащи различни типове инфраструктура, включително в секторите транспорт и енергетика, между проекти от общ интерес в областта на

телекомуникациите и проекти, подпомагани от структурните фондове и Кохезионния фонд, както и със съответните научноизследователски инфраструктури.

Член 5

Проекти от общ интерес

5. Проектите от общ интерес, определени в приложението, допринасят за постигането на целите, посочени в член 2.
6. Един проект от общ интерес, може да обхваща целия цикъл, включително проучвания за приложимост, изпълнение, непрекъсната работа, координиране и оценка.
7. Държавите-членки и/или други субекти, които отговарят за изпълнението на проектите от общ интерес или допринасят за тяхното прилагане, предприемат необходимите правни, административни, технически и финансови мерки съгласно съответните разпоредби от настоящия регламент.
8. Съюзът може да улесни изпълнението на проектите от общ интерес чрез регулаторни мерки и, когато е уместно, чрез координация, чрез мерки за подпомагане и чрез финансово подпомагане за насърчаване на разгръщането и възприемането им, както и чрез насърчаване на публичните и частните инвестиции.
9. Действията по проекти от общ интерес отговарят на условията за финансово подпомагане от страна на ЕС в рамките на условията и инструментите, достъпни съгласно регламента относно механизма за свързване на Европа [REF]. Финансово подпомагане се предоставя в зависимост от съответните правила и процедури, приети от Съюза, приоритетите за финансиране и наличието на ресурси.
10. Комисията следва да бъде упълномощена да приема делегирани актове за изменение на описанието на проекти от общ интерес, включени в приложението, добавяне на нови проекти от общ интерес към приложението, или заличаване на изгубили актуалност проекти от общ интерес от приложението в съответствие с параграфи 7, 8 и 9 по-долу, както и с член 8.
11. При приемането на делегиран акт, посочен в параграф 6 по-горе, Комисията преценява дали промяната на описанието на проекта от общ интерес или добавянето на нов проект от общ интерес е в отговор на потребностите, произтичащи от:
 - а) нови развития в областта на технологиите и пазара; или
 - б) нововъзникващи политически приоритети; или
 - в) нови възможности за използване на полезните взаимодействия между различните инфраструктури, включително тези в областта на транспорта и енергетиката.

12. В допълнение към критериите, установени в параграф 7, ако делегиран акт засяга добавянето на нов проект от общ интерес, Комисията също така оценява дали този проект отговаря и на всички от следните критерии:
 - а) допринася за постигането на целите, посочени в член 2;
 - б) основава се на зряла технология, която е готова за внедряване;
 - в) има доказана европейска добавена стойност.
13. За приемането на делегиран акт за заличаване от приложението на изгубил актуалност проект от общ интерес Комисията трябва да прецени, че проектът не отговаря повече на нуждите, установени в параграф 7, или на критериите, посочени в параграф 8.

Член 6

Сътрудничество с трети държави и международни организации

1. Съюзът може да установява контакти, участва в дискусии, обменя информация и да си сътрудничи с публични органи или всякакви други организации в трети държави, за да постигне някоя от целите на настоящите насоки, когато такава сътрудничество увеличава европейската добавена стойност. Наред с останалите цели това сътрудничество трябва да преследва и целта да се спомага за налагането на оперативната съвместимост между трансевропейските телекомуникационни мрежи и телекомуникационните мрежи на трети държави.
2. Съюзът може допълнително да установява контакти, участва в дискусии, обменя информация и да си сътрудничи с международни организации и юридически лица, установени в трети държави, за да постигне някоя от целите на настоящите насоки.

Член 7

Обмен на информация, наблюдение и преглед

1. Въз основа на информацията, получена по член 21 на Регламент XXX за създаване на механизъм за свързване на Европа, държавите-членки и Комисията обменят информация за напредъка, постигнат по прилагането на настоящите насоки.
2. Комисията се подпомага от експертна група, съставена от по един представител на всяка държава-членка, за следните задачи: наблюдение на изпълнението на тези насоки; съдействие при планирането чрез националните стратегии за високоскоростен интернет и картографирането на инфраструктурите; обмен на информация. Експертната група може да разглежда и всякакви други въпроси, свързани с развитието на трансевропейски телекомуникационни мрежи.

3. Във връзка с междинната и с окончателната оценка на Регламент XXX за създаване на механизъм за свързване на Европа и след консултации с експертната група Комисията публикува доклад за напредъка в изпълнението на тези насоки. Този доклад се представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.
4. В тези доклади Комисията оценява също дали обхватът на проектите от общ интерес продължава да отразява политическите приоритети, технологичното развитие или състоянието на съответните пазари. За големи проекти, тези доклади включват анализ на въздействието върху околната среда, като се вземат предвид нуждите във връзка с адаптацията към изменението на климата и ограничаването на последствията от него, както и устойчивостта на бедствия. Такъв преглед може да бъде проведен и по всяко друго време, когато бъде счтено за уместно.

Член 8

Упражняване на делегираните правомощия

1. Правомощието да приема делегирани актове се дава на Комисията при условията, предвидени в настоящия член.
2. Делегираните правомощия по член 5, параграф 6 се предоставят на Комисията за неопределен период от време, считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент.
3. Европейският парламент или Съветът могат да отменят посочените в член 5, параграф 6 делегирани правомощия по всяко време. Решението за оттегляне прекратява делегирането на посоченото в това решение правомощие. То поражда действие в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз или на посочена в него по-късна дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира едновременно Европейския парламент и Съвета за него.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 5, параграф 6, влиза в сила само ако няма изразено възражение от страна на Европейския парламент или на Съвета в срок от 2 месеца от уведомяването на Европейския парламент и на Съвета за този акт или ако преди изтичането на този срок Европейският парламент и Съветът уведомят Комисията, че нямат възражения. Този срок се удължава с 2 месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 9

Отмяна

Решение № 1336/97/ЕО, изменено с Решение № 1376/2002/ЕО, се отменя.

Член 10
Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент:
Председател

За Съвета:
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОЕКТИ ОТ ОБЩ ИНТЕРЕС

Проектите от общ интерес трябва да целят отстраняването на пречките, които възпрепятстват завършването на единния пазар, т.е. да осигуряват свързване към мрежата и достъп, включително и в чужбина, до инфраструктурите за цифрови услуги.

Разгръщането и укрепването на трансевропейските телекомуникационни мрежи (широколентови мрежи и инфраструктури за цифрови услуги) ще допринесе за стимулиране на икономическия растеж, създаване на работни места и постигане на динамичен единен цифров пазар. По-специално, тяхното разгръщане ще предостави бърз достъп до интернет, ще допринесе за обусловени от информационните технологии подобрения в ежедневието на гражданите, включително на децата и на младите хора, предприятията и правителствата, ще увеличи оперативната съвместимост и ще улесни съгласуването с общоприети стандарти или доближаването до тях.

Раздел 1. Хоризонтални приоритети

Въвеждането на трансевропейски телекомуникационни мрежи, които ще помогнат за отстраняване на пречките за развитието на единния цифров пазар, се придружава от проучвания и действия в подкрепа на програмата. Те са следните:

- a) **Новаторско управление, картографиране и услуги.** Мерките за техническа помощ, когато са необходими за разгръщането и управлението, включват също планиране на проекта и инвестициите и проучвания на осъществимостта, в допълнение към инвестиционните мерки и финансовите инструменти. Картографирането на паневропейска инфраструктура за широколентов достъп ще доведе до текущото провеждане на подробни физически прегледи и документиране на съответните обекти, анализ на права за пренос, оценки на потенциала за подобряване на съществуващи съоръжения и др. То следва да е в съответствие с принципите на Директива 2007/2/ЕО (директивата INSPIRE) и сродни инициативи в областта на стандартизацията. Мерките за техническа помощ могат също да подкрепят разпространението на успешни модели за инвестиции и разгръщане.

Тези действия могат да включват защита от климатичните влияния, за да бъдат оценени свързаните с климата рискове и да се гарантира устойчивостта на инфраструктурата на бедствия съгласно съответните изисквания, определени в законодателството на ЕС или в националното законодателство.

- b) **Действия за подпомагане и други мерки за техническо подпомагане.** Тези действия са необходими за подготовката или подпомагането на изпълнението на проекти от общ интерес или за ускореното внедряване на резултатите от тях. Действията за подпомагане в областта на цифровите услуги стимулират и насърчават внедряването на нови

инфраструктури за цифрови услуги, които могат да се окажат необходими или полезни вследствие на технологичното развитие, промените в съответните пазари или нови политически приоритети.

Раздел 2. Широколенетови мрежи

Всички инвестиции в широколенетова инфраструктура на територията на Съюза увеличават капацитета на мрежата и носят ползи за всички потенциални потребители, включително и за потребителите в държави-членки, различни от страната, в която се прави инвестицията. Инвестициите в тези мрежи ще доведат до засилване на конкуренцията и повече иновации в икономиката, ще осигурят по-ефикасни и ефективни публични услуги, ще допринесат за постигане на целите на ЕС за икономика с ниски емисии на въглероден диоксид, както и за подобряване на цялостната конкурентоспособност и производителност на ЕС.

Инвестициите в инфраструктурата на широколенетовите мрежи досега са правени основно от частни инвеститори и се очаква в това отношение да няма промени. Постигането на целите по Програмата в областта на цифровите технологии ще изисква обаче инвестиции в области, чиято възвръщаемост не е ясна или трябва да повишена за периода на валидност на целите. Следните видове райони могат да бъдат определени на основата на вероятните инвестиции.

Крайградските райони/райони със средна гъстота на населението обикновено се обслужват от връзки със средна скорост, като липсата на връзки с по-високи скорости е тенденция при тях. Там където възвръщаемостта на инвестициите в модерни технологии е недостатъчна за частни инвеститори в краткосрочен план, финансовото подпомагане би могло да доведе до рентабилни инвестиции в по-дългосрочен план чрез премахване на проблема с доходността и насърчаване на конкуренцията.

Селските райони и районите с ниска гъстота на населението обикновено се обслужват от връзки с ниска скорост, а в някои случаи дори изобщо не са свързани. Тук е малко вероятно инвестициите да бъдат рентабилни и европейските цели да бъдат постигнати до 2020 г. Инвестирането в тези райони се нуждае от по-сериозно финансово подпомагане посредством безвъзмездни средства, евентуално в комбинация с финансови инструменти. Тук влизат и отдалечените и рядко населените райони, където инвестиционните разходи са много високи или доходите са ниски. Подпомагането чрез механизма за свързване на Европа в тези райони вероятно ще бъде в допълнение към достъпните кохезионни фондове или помощите за развитие на селските райони и други преки публични помощи.

Районите с висока гъстота на населението/градските райони (с изключение на някои райони с ниски доходи) обикновено са добре снабдени с връзки със средна до висока скорост, често предлагани в рамките на конкурентни оферти от кабелни и телекомуникационни оператори. Обаче поради това относително задоволително състояние пазарните стимули за инвестиране в свръхвисокоскоростни мрежи, напр. с оптични кабели до дома, са ограничени. Поради това може да бъде предвидено финансово подпомагане и за инвестиции

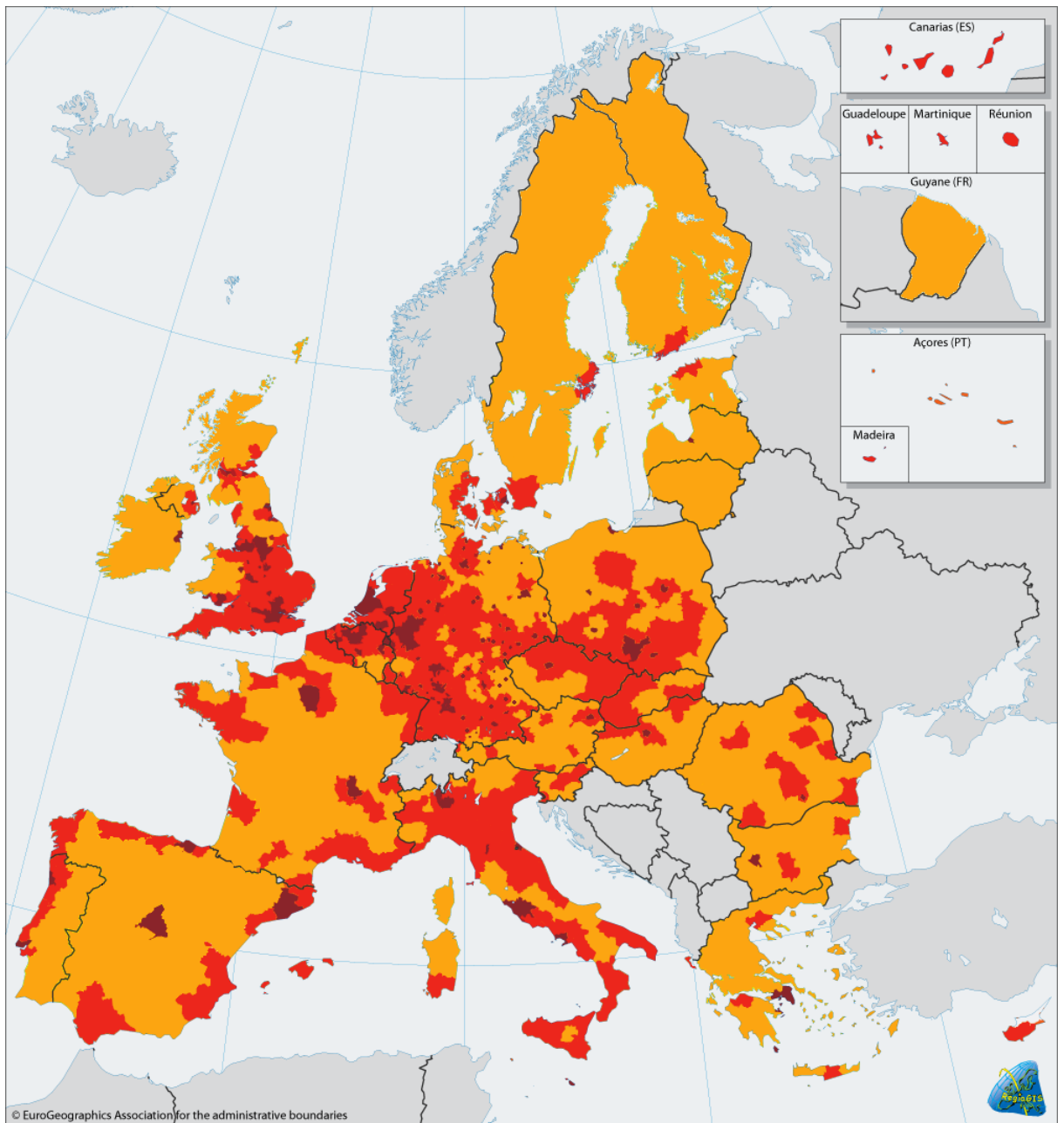
в градските райони с висока гъстота на населението, които не привличат достатъчно инвестиции въпреки потенциалните ползи от тях за обществото, при условие че то е в пълно съответствие с членове 101, 102 и 106 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и, ако е уместно, с насоките на Общността относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на ширококоловни мрежи.

В по-слабо развитите райони подпомагането за разгръщане на ширококоловни мрежи следва да бъде предоставяно на първо място чрез инструментите на структурните фондове и Кохезионния фонд. Когато това е необходимо за целите на настоящия регламент, подпомагането може да бъде допълнено от безвъзмездни средства и/или финансови инструменти по механизма за свързване на Европа. Полезното взаимодействие между действията по МСЕ в тези райони и подпомагането чрез структурните фондове и Кохезионния фонд могат да бъдат подобрили посредством подходящ координационен механизъм¹⁶.

Класификацията на районите според горепосочените категории е представена ориентировъчно на картата по-долу.

¹⁶

Както е посочено в член 11, буква д) от Регламента на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006. COM(2011) 615 окончателен.

Population density by NUTS3 region, 2004

Inhabitants/km²

- <100, Rural areas
- 100-500, Suburban areas
- >500, Urban areas
- No data

EU-27 = 114

Source: Eurostat

0 100 500km

Действията в рамките на проекта от общ интерес в областта на широколентовите мрежи трябва да образуват балансирано портфолио, което включва действия за изпълнение на целите по Програмата в областта на цифровите технологии за скорости както от 30 Mbps, така и от 100 Mbps, и

обхваща по-специално крайградски и селски райони, но също и райони в целия Европейски съюз.

Действията в рамките на проекта от общ интерес в областта на ширококоловите мрежи, трябва независимо от използваната технология да:

- а) подпомагат инвестирането в ширококоловите мрежи, даващи възможност за постигане на целта на Програмата в областта на цифровите технологии за 2020 г. за повсеместно покритие с достъп със скорост 30 Mbps; или
- б) подпомагат инвестирането в ширококоловите мрежи, даващи възможност за постигане на целта на Програмата в областта на цифровите технологии към 2020 г. най-малко 50 % от домакинствата да ползват достъп със скорост над 100 Mbps;
- в) са съобразени с приложимото законодателство, по-специално с конкурентното право.

Към тях спадат по-специално от едно или повече от следните действия:

- а) разгръщане на пасивни физически инфраструктури или разгръщане на комбинирани пасивни и активни физически инфраструктури и помощни инфраструктурни елементи, заедно с услугите, необходими за експлоатацията на такива инфраструктури;
- б) свързани с тях съоръжения и услуги, като например изграждане на кабелни мрежи в сгради, антени, кули и други поддържащи конструкции, кабелни канали и водещи конструкции, мачти, люкове и кутии;
- в) използване при разгръщането на ширококоловите мрежи на потенциални положителни взаимодействия с други публични мрежи (енергийна и транспортна мрежа, водопроводи и канализация и т.н.), и особено с „интелигентните“ електроразпределителни мрежи.

Разгръщането на ширококоловите мрежи за свързване на островните и периферните райони, както и на районите-анклави с централните райони на Съюза, включително полагането при необходимост на подводни кабели, ще бъде подпомагано, когато това е от значение, за да се гарантира достъп със скорост от 30 Mbps и повече за изолирани общности. Подпомагането следва да допълва финансирането, предоставяно за целта от други фондове, независимо дали на равнище ЕС или на национално равнище.

С цел да бъдат избегнати всякакви съмнения, услугите за предоставяне или упражняване на редакционен контрол върху съдържанието, предавано посредством електронни комуникационни мрежи и услуги, както и услугите на информационното общество по смисъла на член 1 от Директива 98/34/ЕО, които не се състоят изцяло или основно от пренасянето на сигнали по електронни комуникационни мрежи, не се смятат за дейности по изпълнението на проекта от общ интерес в областта на ширококоловите мрежи.

Получатели на помощ от ЕС за проекта от общ интерес в областта на ширококоловите мрежи могат да бъдат, но не само:

- а) телекомуникационни оператори (заварени, независимо дали са инвестирали пряко или чрез дъщерно предприятие, или новонавлизащи на пазара), които инвестират във високоскоростни и свръхвисокоскоростни широколентови мрежи;
- б) предприятия за комунални услуги (напр. водоснабдяване, канализация, енергетика, транспорт), от които се очаква да инвестират в пасивни широколентови мрежи самостоятелно или в партньорство с оператори;
- в) регионални органи, включително общини, които могат да дават концесии за широколентови инфраструктури. Интересът на производителите на оборудване към участие в подобна договореност може да бъде събуден чрез създаването на дружество със специално предназначение;
- г) партньорства между няколко оператора, които участват на пазарите на жични и безжични услуги, за изграждането на инфраструктури от ново поколение.

При изграждането на портфолиото се отделя дължимото внимание на инвестиционните потребности на държавите-членки по отношение на броя на домакинствата, които трябва да бъдат свързани с подкрепата на механизма за свързване на Европа.

Освен това се подкрепят и високоскоростните връзки до точки за публичен достъп, по-специално в обществени сгради като училища, болници, сгради на местната администрация и библиотеки.

Раздел 3. Инфраструктури за цифрови услуги

Въвеждането на инфраструктурите за цифрови услуги допринася за постигането на единен цифров пазар, като премахва съществуващите пречки за разгръщането на услугите. Това ще бъде постигнато чрез създаването и/или подобряването на инфраструктурни платформи за оперативно съвместими цифрови услуги, заедно с важните базови инфраструктури за цифрови услуги. Това се основава на подход с две нива:

- (1) Основните платформи за услуги са централни елементи или концентратори на инфраструктурата за цифрови услуги и имат съществено значение за осигуряването на трансевропейските връзки, достъп и оперативна съвместимост. Те могат да включват също физическо оборудване, например сървъри, специализирани мрежи и софтуерни инструменти. Основните платформи за услуги са отворени за субекти от всички държави-членки.
- (2) Общите услуги осигуряват функционалността и съдържанието на инфраструктурата за цифрови услуги. Те могат да бъдат свързани чрез основна платформа за услуги.

Проектите от общ интерес в областта на инфраструктурата за цифрови услуги са следните:

Трансевропейски високоскоростни опорни връзки за публичните администрации

Една публична трансевропейска опорна инфраструктура за услуги ще осигури много висока скорост и свързаност между публичните институции на ЕС в области като публичната администрация, културата, образованието и здравеопазването. Тази опорна инфраструктура ще подпомогне публичните услуги от европейско значение, като осигури контролирано качество на услугите и сигурен достъп. Така тя ще гарантира цялостна цифрова среда за предоставяне на публични услуги в полза на гражданите, предприятията и администрациите. Това ще позволи обединяване на потребностите за свързаност, постигане на критична маса и намаляване на разходите.

Основна платформа за услуги:

Инфраструктурата ще се основава на съществуващата опорна мрежа за интернет, а при необходимост ще бъдат разполагани нови мрежи. Връзките ще се осъществяват пряко или чрез инфраструктури, управлявани на регионално или национално равнище. По-специално инфраструктурата ще осигурява свързаност за други трансевропейски услуги, *inter alia* за посочените в настоящото приложение. Тази инфраструктура ще бъде изцяло интегрирана в системата на интернет като ключов капацитет за трансевропейски публични услуги и ще подпомогне въвеждането в действие на нови стандарти (напр. на нови интернет протоколи като IPv6¹⁷). Може да се обмисли изграждането на специализирана базова инфраструктура за свързване на публичните администрации, ако такава стане необходима от съображения за сигурност.

Общи услуги:

Интегрирането на основната платформа в европейските публични услуги ще бъде улеснено от въвеждането на общи услуги: разрешаване, удостоверяване, сигурна връзка между домейни и честотна лента при поискване, обединяване на услуги, управление на мобилността, контрол на качеството и ефективността, интеграция на националните инфраструктури.

Оперативно съвместими „изчислителни облаци“ ще предоставят базовите функции на инфраструктурата, осигуряващи възможности за трансевропейски публични услуги. Те включват мрежови трансевропейски услуги, като напр. провеждане на видеоконференции, виртуално съхранение на данни, както и спомагателни приложения на електронната обработка на данни, изискващи висока изчислителна мощност, включително свързани с други проекти от общ интерес.

Трансгранично предоставяне на услуги за електронно управление

Под електронно управление се разбира взаимодействието с помощта на цифрови технологии между публични органи и граждани, публични органи и предприятия и организации, както и между публичните органи от различни

¹⁷

Позоваване на съобщението за IPv6: COM(2008) 313 окончателен, „План за действие за въвеждането на „Интернет протокол версия 6“ (IPv6) в Европа“.

страни. Стандартизирани, трансгранични и удобни за използване платформи за взаимодействие ще доведат до подобряване на ефективността както в икономиката, така и в публичния сектор и ще допринесат за осъществяването на единния пазар.

Основна платформа за услуги:

Оперативно съвместимо електронно идентифициране и удостоверяване в цяла Европа. Ще бъде инсталирана система от свързани помежду си сигурни сървъри и протоколи за удостоверяване, които осигуряват оперативната съвместимост на многообразието от системи за удостоверяване, идентифициране и оправомощаване, съществуващи в Европа. Тази платформа ще даде възможност на гражданите и предприятията да ползват онлайн услуги, когато и където имат нужда от тях, например с цел обучение, работа, пътуване, за ползване на здравни услуги или икономическа дейност в чужбина. Тази платформа ще представлява основата за всички цифрови услуги, които имат нужда от електронно идентифициране и удостоверяване: напр. електронни обществени поръчки, здравни услуги онлайн, стандартизирана икономическа отчетност, стандартизиран електронен обмен на юридическа информация, регистрация на предприятия чрез интернет в цяла Европа, услуги за електронно управление за предприятията, включително и обмен на данни между търговските регистри във връзка с трансграничните сливания и чуждестранни клонове. Тази платформа може също да използва ресурси и инструменти на многоезичната основна платформа.

Общи услуги:

- а) *Електронни процедури за установяване и осъществяване на икономическа дейност в друга европейска държава:* тази услуга ще позволи извършването на всички необходими административни процедури по електронен път чрез единни звена за контакт, независимо от държавните граници. Тази услуга също така се изисква съгласно Директива 2006/123/ЕО относно услугите на вътрешния пазар.
- б) *Оперативно съвместими трансгранични услуги в областта на електронните търгове за обществени поръчки:* тези услуги ще позволят на всяко предприятие в ЕС да участва в европейските търгове за обществени поръчки на всяка държава-членка, ще обхващат дейностите преди и след търга и ще обединяват дейности като електронно внасяне на оферти, виртуални профили на предприятия, електронни каталози, електронни поръчки и фактури.
- в) *Оперативно съвместими трансгранични услуги в областта на електронното правосъдие:* тези услуги ще позволят трансграничен онлайн достъп на граждани, предприятия, организации и практикуващи юристи до съдебни средства/документи и съдебни процедури. Те ще позволят трансгранично взаимодействие онлайн (чрез обмен на данни и документи) между правните органи в различните държави-членки и по този начин ще подобрят капацитета за по-ефективна трансгранична обработка на съдебни дела.

- г) *Оперативно съвместими трансгранични услуги в областта на здравеопазването*: тези услуги ще позволят взаимодействието между гражданите/пациентите и доставчиците на здравни услуги, предаването на данни между институциите и организациите, или комуникацията между гражданите/пациентите и/или здравните работници и институции. Инфраструктурата, която предстои да бъде изградена, ще бъде съобразена с принципите за защита на данните, посочени конкретно в Директиви 95/46/ЕО и 2002/58/ЕО, както и с международни и национални етични правила, свързани с използването на здравните досиета и други лични данни на пациентите.

Услугите ще включват трансграничен достъп до електронни здравни досиета и услуги за електронни рецепти, както и услуги за дистанционно здравеопазване или дистанционни услуги за създаване на подпомагаша заобикаляща среда, трансгранични многоезични семантични услуги, свързани с многоезичната основна платформа, достъп до данни в областта на социалното осигуряване на базата на инфраструктурата за EESSI (електронен обмен на данни за социалното осигуряване) и т.н.

- д) *Европейска платформа за взаимно свързване на европейските търговски регистри*: този механизъм ще предлага набор от централизирани инструменти и услуги, позволяващи обмен на информация между търговските регистри във всички държави-членки относно регистрирането на предприятия, техните клонове, сливания и заличавания. Той ще даде също възможност на потребителите, използващи централна точка за достъп чрез портала за електронно правосъдие, да търсят на множество езици и за множество страни.

Осигуряване на достъп до информацията в публичния сектор и многоезични услуги

Достъп до цифрови ресурси за европейското културно наследство

Целта на тази инфраструктура е да бъдат предоставени в цифрова форма големи сбирки от европейски обекти на културата и да се насърчи тяхната повторна употреба от трети страни, при пълно зачитане на авторското право и сродните му права.

Основна платформа за услуги:

Разработването на основната платформа за услуги ще се основава на настоящия портал Europeana. Платформата, за която трябва да бъдат осигурени разработване, експлоатация и управление на разпределена електронна обработка на данни, запамятаващи устройства и софтуер, ще предостави единна точка за достъп до отделните обекти на европейското културно наследство, набор от спецификации на интерфейси за взаимодействие с инфраструктурата (търсене за данни, сваляне на данни), подкрепа при адаптирането на метаданните и приемането на ново съдържание, както и информация относно условията за повторната употреба на съдържанието, достъпно посредством инфраструктурата.

Тя също така ще предостави средства за взаимодействие с доставчиците на съдържание, потребителите (граждани, посещаващи портала) и повторните ползватели (творческите отрасли), с цел популяризиране на платформата, координиране на свързаните мрежи и обмен на информация.

Общи услуги:

- а) натрупване на съдържание, собственост на културни институции и частни лица в държавите-членки;
- б) функции за разпределяне на задачи чрез интернет на неопределени лица без трудов договор и на доброволна основа (crowd-sourcing), насърчаващи интерактивността и даващи възможност на потребителите за активен принос към сайта;
- в) удобни за ползване услуги в портала с оглед да се подобрят търсенето и навигацията, както и да се осигури достъп до съдържание на различни езици;
- г) обмен на информация относно права и инфраструктури за лицензиране;
- д) центрове на компетентност по цифровизация и съхранение на цифровото културно наследство;
- е) хранилища на съдържание за културните институции и създадено от потребителите съдържание и неговото дългосрочно опазване.

Достъп до информация от публичния сектор с цел повторна употреба

Тази инфраструктура за цифрови услуги ще позволи достъп с цел повторна употреба до информация от публичния сектор в ЕС, която може да бъде оповестявана.

Основна платформа за услуги:

Разпределената електронна обработка на данни, запаметяващите устройства и софтуерните системи ще осигурят: единна точка за достъп до многоезични (на всички официални езици на ЕС) набори от данни, притежавани от публичните органи в ЕС, на европейско, национално, регионално и местно равнище; инструменти за извличане и визуално представяне на данни от тези набори; гаранция, че наличните набори данни са лицензирани за публикуване и вторично разпространение, включително одиторско проследяване на произхода на данните; набор от интерфейси за приложно програмиране (API), чрез които софтуер може да взаимодейства с инфраструктурата (за търсене на данни, събиране на статистическа информация, сваляне на данни) с цел разработване на приложения от трети страни. Тя ще позволява също събиране и публикуване на статистически данни за функционирането на портала, за наличните данни и приложения и начина, по който те се използват.

Общи услуги:

Постепенно разширяване на достъпа до всички набори от данни, съхранявани и публикувани от практически всички публични администрации в рамките на ЕС, включително чрез многоезично търсене, което ще бъде постигнато посредством:

- а) обединяване на набори от данни на международно, европейско, национално, регионално и местно равнище;
- б) оперативна съвместимост на наборите от данни с цел по-удобно използване, включително въпроси от правен характер и въпроси, свързани с лицензирането;
- в) интерфейс към отворени инфраструктури за данни в трети държави;
- г) хранилища на данни и услуги за дългосрочно съхраняване.

Многоезичен достъп до онлайн услуги

Тази инфраструктура за услуги ще позволи на всички настоящи и бъдещи доставчици на онлайн услуги да предлагат своите услуги и съдържание на възможно най-голям брой езици на ЕС по най-рентабилен начин.

Основна платформа за услуги:

Платформата ще даде възможност за придобиване, поддържане и предоставяне на големи набори от данни на живи езици и ще предостави инструменти за обработка на езикови данни за повторна употреба. Тя ще обхваща всички езици на ЕС и ще отговаря на съответните стандарти и на договорните и законови изисквания към услугата. Платформата ще позволи гъвкавост при добавянето, управлението и прецизирането на предоставените езикови данни и инструменти от участниците и ще осигури лесен, справедлив и сигурен достъп и повторна употреба на тези ресурси от организации, които предлагат или разработват езиково зависими услуги. Платформата ще подпомага също сътрудничеството и взаимодействието с вече съществуващи или предстоящи подобни инициативи и информационни центрове в рамките на ЕС и извън него.

Общи услуги:

Платформата ще съдържа широка гама от данни и софтуер, обхващащи всички езици на ЕС. Тя обединява, хармонизира и интегрира тези елементи от данни и софтуер в рамките на една разпределена инфраструктура за услуги. В рамките на платформата се предоставят, а в някои области също разработват или обогатяват, данни и софтуер, които следва да бъдат използвани като основни градивни елементи за разработване, настройка и предоставяне на многоезични услуги или многоезични портали за онлайн услуги.

Безопасност и сигурност

Инфраструктура за услуги за по-безопасен интернет

Подпомагането ще осигури интегрирани и оперативно съвместими услуги на европейско равнище, основани на взаимно осведомяване и съвместни ресурси,

инструменти и практики и насочени към укрепване възможностите на децата, техните родители, настойници и учители да се възползват по най-добрия начин от интернет.

Основна платформа за услуги:

Основната платформа за услуги ще даде възможност за придобиване, експлоатация и поддръжка на споделени компютърни системи, бази данни и софтуерни инструменти за центровете за по-безопасен интернет (SICs) в държавите-членки, както и за извършване на вътрешните операции по реагирането на съобщения за съдържание, свързано със сексуална злоупотреба, включително контакти с политически органи, в това число международни организации като Интерпол, и за отстраняване на това съдържание от съответните уебсайтове при необходимост. Това ще бъде подпомагано от общи бази данни.

Общи услуги:

- а) телефонни линии за съветване на деца, родители и настойници относно най-добрите начини на използване на интернет от деца, без те да бъдат изложени на опасност от вредно и незаконно съдържание и поведение, както и необходимата техническа инфраструктура за административни дейности;
- б) горещи линии за съобщаване на незаконно съдържание в интернет, свързано със сексуална злоупотреба с деца;
- в) инструменти за осигуряване на достъп до съдържание и услуги, подходящи за съответната възраст;
- г) софтуер, който позволява лесно и бързо да се съобщава за незаконно съдържание и да се отстранява то от мрежата, както и да се докладва за прелъстяване и психически тормоз;
- д) софтуерни системи, които позволяват по-успешно откриване на (несъобщено) съдържание, свързано със сексуална злоупотреба с деца в интернет, както и технологии за подпомагане на полицейски разследвания, особено с оглед откриването на децата-жертви, извършителите и търговията с такова съдържание.

Критични информационни инфраструктури

Ще бъдат разработени и разгърнати канали за комуникация и платформи с цел да се подобри капацитетът на ЕС по отношение на подготвеността, информационния обмен, координацията и реагирането.

Основна платформа за услуги:

Основната платформа за услуги ще се състои от мрежа от национални/правителствени екипи за незабавно реагиране при компютърни инциденти (CERTs), разполагащи най-малко с набор от базови възможности.

Мрежата ще служи като опорна структура за Европейската система за информационен обмен и предупреждаване (EISAS) за граждани на ЕС и МСП.

Общи услуги:

- а) услуги за активно действие — следене на развитието на технологията и разпространение и обмен на информация, свързана със сигурността; оценки на сигурността; предоставяне на насоки за сигурно конфигуриране на системите; предоставяне на услуги за откриване на проникване;
- б) услуги за реагиране — действия при инциденти и реагиране; издаване на сигнали и предупреждения; анализ на уязвимостта и противодействие, реагиране на артефакти (висококачествени предупреждения за нов зловреден софтуер и други артефакти).

Внедряване на решения за интелигентни енергийни мрежи и за предоставяне на интелигентни енергийни услуги на основата на информационните и комуникационните технологии

При интелигентните енергийни услуги се използват съвременни информационни и комуникационни технологии за посрещане на нуждите на гражданите (които могат да бъдат както производители, така и потребители на енергия), доставчиците на енергия и публичните органи. Интелигентните енергийни услуги включват взаимодействие между гражданите и доставчиците на енергия, предаване на данни между организации и комуникации между граждани. Те разкриват възможности за съществуващи и нови участници в сектора на телекомуникациите и енергетиката (напр. компаниите за енергийни услуги (ESCO)). Освен това те могат да дадат възможност на предприятия и граждани да проследят емисиите на парникови газове от избраните от тях продукти.

Основни платформи за услуги

Комуникационна инфраструктура, обикновено изградена от доставчици на комунални услуги в партньорство с телекомуникационни оператори, както и необходимият хардуер, който се вгражда в енергийни компоненти (напр. подстанции). Тук са включени също основните услуги, позволяващи наблюдение на активите, управление на мощностите, автоматизация, управление на данните и комуникация между различните участници (доставчици на услуги, оператори на мрежи и други комунални услуги, потребители и т.н.).

Общи услуги:

Общите услуги ще се предоставят предимно от широка гама нови и новаторски участници на пазара, като например доставчици на енергийни услуги, дружества за предоставяне на енергийни услуги (ESCO), предприятия, обединяващи енергийните услуги и улесняващи навлизането на пазара особено на различни видове местни МСП, както и предотвратяващи монополизирането на търговията на дребно.

Те ще предоставят функции, чрез които клиентите ще управляват своите енергийни нужди, своите източници на възобновяема енергия и своя капацитет за съхранение, с цел оптимизиране на своето потребление на енергия, намаляване на разходите за енергия и емисиите на парникови газове, като същевременно гарантират защита на данните и сигурност.

- а) Инфраструктура за интелигентно отчитане, чрез която се измерва и предоставя информация за потреблението на енергия. Към общите услуги спада също оборудването за управление на енергийното потребление в дома на потребителя, т.е. хардуер, интегриран в домашни мрежи, които са свързани с интелигентното отчитащо устройство.
- б) Софтуерни приложения, които са в състояние да вземат решения кога да се купува или продава енергия, кога да се включват или изключват уреди в зависимост от ценовите сигнали, подавани от енергиен доставчик, прогнози за времето, управление на информацията и комуникацията, устройства за контрол и автоматизация и техните мрежови решения.